

Het RHCL heeft er samen met Stadsarchief Breda en Stadsarchief Rotterdam voor gekozen deel te nemen aan het project 'WieWasWie – Bevolkingsregisters'. Ons doel is om via dit project het bevolkingsregister van Maastricht uit de periode 1890-1920 voor het grote publiek te ontsluiten. Intussen zijn de vrijwilligers al klaar met het invoeren van de Maastrichtse persoonsgegevens. In een volgende fase worden deze gegevens op onze website, als ook op de website van WieWasWie, gepubliceerd. We spreken in dit interview met één van onze enthousiaste vrijwilligers, Nicole Demas (44).

Zou u iets willen vertellen over uw studie, werk en hobby's?

Dat is een hele waslijst, maar ik ga het kort houden. Ik heb ooit HBO Informatiemanagement gedaan en daarna ben ik bij de politie gaan werken waar ik diverse functies heb vervuld. En daarna ben ik bij de gemeentelijke Rekenkamer gaan werken. Helaas ben ik een paar jaar geleden ziek geworden, hetgeen niet meer opgelost kan worden. Het heeft een enorme impact op mijn leven gehad. Veel dingen kan ik niet meer. Maar gelukkig kan ik met wat aanpassingen wel nog mijn favoriete hobby uitoefenen, dat is muziek maken. Ik speel fagot bij de plaatselijke harmonie.

Komt de studie Informatiemanagement van pas voor het werk wat u voor ons doet?

Nou, eigenlijk heeft het er alles mee te maken. Informatiemanagement is erop gericht informatie te ontsluiten en toegankelijk te maken voor de gebruiker, of dit nu iemand van een bedrijf is of een burger. Alles is erop gericht om de juiste informatie, in de juiste vorm op de juiste plaats te krijgen. De opleiding heeft me zowel bij mijn werk als privé geholpen om met informatie te doen wat ik vond dat nodig was.

En hoe bent u in contact gekomen met onze organisatie?

Dat is toch wel lang geleden. Het is, denk ik, acht of negen jaar geleden dat ik ben begonnen met stamboomonderzoek. Ik heb sowieso altijd interesse gehad in geschiedenis in het algemeen en de geschiedenis van Maastricht. Ik wilde dit graag met anderen delen en heb overwogen om als vrijwilliger bij de VVV te gaan werken voor rondleidingen. Het is er door tijdgebrek niet van gekomen. Op een gegeven moment heb ik mijn aandacht verlegd naar onze familie en zo ben ik in de studiezaal van het RHCL terecht gekomen. Ik heb hier menig uurtje doorgebracht. Ik moet zeggen dat ik één van de weinige jongeren ben. Altijd als ik kom, zie ik toch meer oudere mensen. Ik heb het altijd een beetje moeten inpassen met mijn wisselende werktijden, maar ik vond het heel leuk. Het is net researchwerk. Het is in die zin ook een beetje een verlengde geweest van het politiewerk wat ik deed.

Wat bent u te weten gekomen over de geschiedenis van uw familie?

Bij ons thuis ging de kennis over de familie eigenlijk niet verder dan de opa en oma van mijn ouders. Voor de rest wisten ze eigenlijk niks. Wat mij verbaasde was dat mijn voorouders vrijwel allemaal, tenminste de mannelijke voorouders aan mijn vaders kant, soldaten waren. En dat vond ik wel opvallend. Het ging over van vader op zoon. Ik weet dat hier in Maastricht een garnizoen gelegerd was en van hieruit zijn ze ook weer door de Lage Landen getrokken. Dat heeft mijn vader ook nooit geweten. Ik vind het wel komisch dat mijn vader heel lang heeft geprobeerd ook in het leger te komen. Maar hij had een lui oog, dus hij werd afgekeurd. Mijn oudste broer is wel nog in dienst gegaan. Toentertijd was er nog dienstplicht, maar één jaar van te voren had hij zich al met toestemming van mijn ouders als vrijwilliger gemeld en werd hij toegelaten.

Hoe is uw deelname aan ons project tot stand gekomen?

Ik was een gedenkboek ter ere van een jubileum van onze harmonie aan het lezen. Daar stond veel informatie in. Ze hebben echter de akte van oprichting nooit kunnen achterhalen. Ik zag er meteen een uitdaging in om daarnaar op zoek te gaan, want dat moet toch te vinden zijn? En toen was mijn eerste idee om op de website van het RHCL te kijken of ik iets zou kunnen

vinden. Ik zag toen op de website een vermelding van het project van Vele Handen. Ik was meteen geïnteresseerd. Voor mij is het project gewoon ideaal. Het gaat over Maastricht en dat vind ik superinteressant, want ik ben en blijf een "Mestreechs mèdske". En het project gaat over de voorouders, de genealogie, dat vind ik ook reuze interessant. Dan is er nog een derde reden, namelijk het feit dat je aan het project kunt werken wanneer en hoelang je zelf wilt. Door mijn ziekte ben ik gewoon beperkt. Het idee om de vrijheid te hebben iets zinvol te kunnen doen op momenten dat ik me daartoe in staat voel, is ideaal.

Hoe ziet een "werkdag" er ongeveer uit?

Nou, ik begin 's morgens na mijn ontbijt. Dan ga ik achter de computer zitten en dan begin ik eerst met controleren, want dat vraagt van mij meer energie. Dan moet je toch net iets meer opletten. Als je invoert, dan kijkt daar nog iemand naar. Niet dat ik dat slordig doe, maar dan heb ik een gerust gevoel dat een eventuele fout opgepikt zal worden. Maar als ik zelf het werk van een ander moet controleren, dan heb ik er de volle aandacht bij nodig, dus dat doe ik als eerste. Ik laat ook geen scan voorbij gaan zonder dat ik tevreden ben en dat alles in orde is. Desnoods ga ik op onderzoek uit in allerlei akten die via het internet te bekijken zijn. Ik laat geen onbekende er door. Hierna ik ga invoeren. En dan hangt het er gewoon vanaf hoe fit ik ben, hoe lang ik dat dan vol kan houden. Meestal wil ik er 's avonds ook nog wel eens achter kruipen. Het is echt verslavend. Ik heb moeite om te stoppen. Ik heb echt zoiets van: nog eentje, nog eentje. En nog eentje en nu stop ik echt.

Het werk voor het RHCL is sinds kort afgerond, dus u hoopt op een vervolg?

Dat hoop ik inderdaad, want Maastricht heeft toch mijn voorkeur. Maar goed, als er van Maastricht even niks is, ga ik wel zo goed mogelijk verder met de andere plaatsen die nog ingevoerd moeten worden. Ik zag dat er ook nog andere projecten zijn met andere onderwerpen. Ik heb in ieder geval via het RHCL een ingang gevonden. Ik wist niet dat het er was en ik ben er superblij mee, want ik voel me nu weer wat nuttiger. En dat is iets waar ik in het begin van mijn ziekte erg mee geworsteld heb, dat je thuis komt te zitten en niks meer kunt. Tenminste had ik het gevoel dat ik niks meer bij kon dragen. Dat ik gewoon afgeschreven was. En in die zin vind ik dit project echt zinvol.

Onze organisatie is dankbaar voor het harde werk van alle vrijwilligers.

De dank is wederzijds voor het beschikbaar stellen van dit project. Ik spreek meteen mijn bewondering uit voor de mensen die scans invoeren van Rotterdam en omgeving. Daar zitten best moeilijke scans tussen. Ze zijn moeilijk geschreven en vrijwel allemaal doorgestreept. Dat maakt het heel moeilijk te lezen. De bladzijden bevatten soms wel veertig namen. Ik heb echt respect voor die mensen. Ik weet niet of ik dat ook zou kunnen, want dat vergt veel energie van mij om die in te voeren. Maar er is keuze genoeg. Er zijn moeilijke en makkelijke scans in het project. Als je wilt, kun je kiezen voor alleen maar makkelijke scans. De Maastrichtse scans zijn vrij goed leesbaar. In het begin heb ik wel wat problemen gehad met sommige letters. Ik heb ergens een spiekblaadje waar ik ze allemaal heb overgeschreven. Maar na verloop van tijd herken ik ze vanzelf en gaat het lezen me steeds makkelijker af.

Bent u verder tijdens het project opmerkelijke dingen tegengekomen?

Bij het invoeren zie ik hoe groot die families waren. Dat is ongelooflijk. Ik moet er niet aan denken, maar een vrouw was soms twintig jaar achter elkaar in verwachting van kinderen. Ik wist eerlijk gezegd niet dat de vrouwen vroeger, ondanks de slechtere levensomstandigheden, zo vruchtbaar waren. Heel triest is dat een groot deel van de kinderen ook weer vroeg overleden. Verder is het gemak waarmee mensen in die tijd verhuisden me opgevallen. Ik ben er nog niet achter waar dat aan ligt. Op de scans zie ik wel eens personen die per half jaar of per jaar een ander adres hebben gehad. Dan zie je een hele waslijst adressen en dan te bedenken dat die scans betrekking hebben op een betrekkelijk korte periode. Ik weet dat mijn moeders oma 17 adressen heeft gehad. Hierover zei mijn moeder eens dat haar oma iedere keer verhuisde als ze het behang moe was. Daarnaast vind ik opvallend dat bepaalde namen plaatsgebonden zijn. De schrijfstijl per regio is anders, maar ook de namen. Niet alleen de

achternamen, maar ook de voornamen. Hier in het zuiden hebben we veel katholieke voornamen zoals Maria, Catharina, Johannes en Hubertus. En hoe meer voornamen, hoe deftiger. Ook zie je hier veel Franse achternamen. In het westen heb je meer korte voornamen zoals Arie, Krijn, Lena, Grietje. En in het hoge noorden Auke, Wiebe, Fokke, Sytse. Vaak zie ik al aan de namen, zonder de geboorteplaats te hebben gezien, dat iemand niet van hier is.

U vertelt enthousiast over het werk. Zou u het RHCL bij andere (potentiele) vrijwilligers aanbevelen?

Dat heb ik al gedaan. Ik ben heel enthousiast over het werk en dat deel ik ook met anderen. Ik maak er dus wel reclame voor. Ik kan iedereen die een zinvolle tijdsbesteding zoekt, dit project aanraden.

Als dank voor uw werkzaamheden kunt u met verdiende punten, in de vorm van een coupon, een beloning uitzoeken. Heeft u al iets op het oog?

Ik had er eerst niet zo over nagedacht omdat nog niet bekend was wat je met de punten kon doen. Toen bekend werd dat je iets kon bestellen uit de webwinkel, had ik wel een aantal boeken op het oog, dus die heb ik meteen aangeklikt. Bijvoorbeeld een boek over paleografie, want daar wil ik gewoon veel meer van weten dan dat ik nu al weet. En over zoekwijzers om inzicht te krijgen welke informatie je waar kunt vinden. En op termijn misschien iets over de ambachten van vroeger.

Nicole Demas in de studiezaal van het RHCL

Foto: Noël Notermans